

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás kistérségi fejlesztési stratégiai aktualizálása tárgyában

A Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás az ÁROP 1.1.5.-08/C/B-2008-0013 „A leghátrányosabb helyzetű kistérségek fejlesztési és együttműködési kapacitásainak megerősítése” elnevezésű normatív pályázati megítélt támogatási kereteiből nyert támogatást „A térségfejlesztés koordinálása a Szeghalmi kistérségben” című projekt keretében, a Szeghalmi kistérség gazdaságfejlesztési stratégiájának aktualizálására. A tervezett fejlesztési program célja, a kistérség fejlesztés aktív szereplői által a 2007-2013 közötti programozási időszakban eddig megvalósult, elindított, illetve pályázatra előkészített, valamint a jövőben tervezett elképzeléseit bemutatni. Jelölje ki a kistérség gazdasági és társadalmi helyzetének javítását elősegítő prioritásokat, melyek egyfelől teljes körű konszenzuson alapulnak, másrészt megtestesítik a későbbi fejlesztési lehetőségek irányait.

A felkérésre, melyet a Szeghalmi Kistérség Többcélú Társulás Tanácsa, mint Megbízó (a továbbiakban *Megbízó*) ez év február 25-én tett, az MTA Regionális Kutatások Központja Alföldi Tudományos Intézet felé (Békéscsaba, Szabó Dezső u. 42.) (a továbbiakban *Ajánlattevő*) a következő ajánlatot tette:

- ◆ Átvizsgálja a Szeghalmi Kistérség Többcélú Társulás Gazdaságfejlesztési Helyzetértékelés, Konceptió és Gazdaságfejlesztési Programját a későbbiekben részletezett tartalom és ütemezés mellett.
- ◆ Aktualizálja a Szeghalmi Kistérség Többcélú Társulás Gazdaságfejlesztési Helyzetértékelés, Konceptió és Gazdaságfejlesztési Programját a későbbiekben részletezett tartalom és ütemezés mellett.
- ◆ Széleskörű konzultációt folytat a kistérségi fejlesztés alapvető célcsoportjaival (önkormányzatok, meghatározó vállalkozások, vállalkozói érdekvédelmi szervezetek, vállalkozásfejlesztéssel és munkaerőpiaci folyamatokkal foglalkozó intézmények, civil szervezetek).
- ◆ Az egyes munkafázisok során folyamatosan egyeztet a Megbízóval, illetve a Megbízó által kijelölt kapcsolattartó személyekkel, intézményekkel.

A munka elvégzése

A Gazdaságfejlesztési Program felülvizsgálat elvégzése a következő rész-feladatokat foglalta magában:

- A 2005-ben készült, még hatályos Gazdaságfejlesztési Program átvizsgálása;
- A Gazdaságfejlesztési Program aktualizálásához a primer és helyszíni adatok beszerzése, a helyzetértékelés első munkaverziójának elkészítése;
- A Gazdaságfejlesztési Program aktualizálásához az önkormányzati, intézményi, vállalkozói és civil szervezetektől a helyszíni adatok összegyűjtése és feldolgozása, a fejlesztési prioritások első munkaverziójának megfogalmazása;
- A Gazdaságfejlesztési Program részletes programstruktúrájának kidolgozása, a döntésre előkészített stratégiai dokumentum vitaanyagának elkészítése.

A Gazdaságfejlesztési Program átvizsgálása kapcsán megállapítottuk:

- a. hogy a Helyzetértékelés kifejezetten alapos, nagyon részletes, számos egyedi adatfelmérést is tartalmazó dokumentum;
 - b. A Térségi SWOT korrekt, levezethető a helyzetértékelő fejezetek főbb megállapításaiból;
 - c. A Jövőkép célkitűzése optimista, ennek megvalósulása csak a külső és belső tényezők rendkívül kedvező összjátéka mellett lehetett volna reális;
 - d. A Programstruktúra kapcsolódása a megelőző munkafázisokhoz több esetben esetleges, a közvetlen oksági kapcsolat nem fedhető fel, olyan elemeket is tartalmaz, melyre a térségi szintű szereplőknek csak közvetett ráhatása lehet.
- Az átdolgozás vezérfonalaként a következő elemeket határoztuk meg:
 - a. A Helyzetértékelés aktualizálásához elégséges az adatok frissítése, a kérdőívezések eredményeinek feldolgozása, valamint az Osztályon elkészült friss alapkutatási eredmények bemutatása, alkalmazása a Szeghalomi Kistérségre;
 - b. Nagy hangsúlyt kell fektetnünk a vállalkozói kör elérésére, ezért a klasszikus kérdőívezési csatorna mellett telefonos lekérdezést is alkalmazni kell;
 - c. Erősíteni kell a térségi önkormányzatok aktivitását, elsődlegesen rá kell venni őket a kiküldött önkormányzati kérdőív gyors visszaküldésére;
 - d. Át kell gondolni a térségi Jövőképet. Nem szabad irreális célokat kitűzni, mert az magában hordja a felmentést a megvalósításra tett erőfeszítések alól;
 - e. Az erőfeszítéseket a Programstruktúra kidolgozására kell koncentrálni, kevesebb, de koncentráltabb területre célszerű a beavatkozásokat fókuszálni.

A primer adatgyűjtési fázis keretében megtörtént az önkormányzati és vállalkozói kérdőívek kiküldése, melyek tartalma a következő pontokra koncentrált:

1. Önkormányzati adatgyűjtés: az egyes települések gazdaságfejlesztést célzó pályázati elképzeléseiről a 2009-2013 évekre – kérdőíves lekérdezés;
2. Vállalkozói adatgyűjtés: A térségi székhelyű, illetve a külső központtal rendelkező, de a térségben fontos foglalkoztatási és értéktermelési szerepet betöltő közép- és

nagyvállalati kör kérdőíves lekérdezése a rövid (max. 1 éves), közép (2-3 éves) és hosszabb távú (4-5 éves) fejlesztési elképzeléseiről (ahol szükséges, ott személyes interjúkkal vesszük fel a szükséges adatokat);

Az adatok feldolgozásával és kiértékelésével párhuzamosan került sor a Helyzetértékelés aktualizálására a legfrissebb elérhető (általában 2007. évi) adatok felhasználásával. A Helyzetértékelő fázisban alapvetően arra törekedtünk, hogy a szűkebb gazdasági elemzések mellett, a humán erőforrások, valamint a gazdasági tevékenységet segítő infrastrukturális elemek értékelésére is sor kerüljön, rövid, tömör formában. A Helyzetértékelést alátámasztó táblázatokat külön részanyagban küldtük el.

A szerződésben foglaltak szerint, a munkafázis befejezése kapcsán – a végleges programstruktúra kialakítása, valamint a társadalmi vitára szánt anyag leadása előtt – megtörtént egy kistérségi tanácsülés keretében egy vitailés (2009. szeptember 16-án Vésztőn s Polgármesteri Hivatalban), melyen az önkormányzatok képviselőinek és a meghívott vendégeknek lehetőségük nyílt a már elkészült anyagok véleményezésére. A megbeszélés előtt a partnerek felé kiküldtük az alátámasztó táblázatokat, valamint a helyszínen prezentáltuk az előzetes program-struktúrát is. A megbeszélésen kértük a partnerektől, hogy módosítási javaslataikat írásos formában juttassák el a Tervezőkhöz. Ilyen észrevételeket nem kaptunk, a módosításokat a helyben elhangzott javaslatok és észrevételek figyelembevételével tettük meg.

A munka záró fázisaként elkészítettük a javasolt Programstruktúrát, ennek elektronikus változatát minden érintett önkormányzatnak közvetlenül eljuttatjuk. Kérjük, hogy a tematikailag teljessé vált anyaghoz a még felmerülő megjegyzéseiket, változtatási igényeiket szíveskedjenek a Tervezők felé eljuttatni írásos formában, hogy az anyag véglegesítése mielőbb megtörténhessen.

Békéscsaba, 2009. október 6.

Nagy Gábor
Témavezető
Intézetigazgató